

I.	Úvod	9
II.	Některá východiska pro přijetí současného zákoníku práce a jeho pozdější úpravy	10
1.	Stručně k vývoji pracovněprávních předpisů před přijetím současného zákoníku práce	10
2.	Základní znaky původní právní úpravy	12
2.1	Nekomplexnost	12
2.2	Samostatnost (izolovanost)	13
2.3	Kogentnost (závaznost)	13
3.	Nejdůležitější koncepční změny v zákoníku práce, který od 1. 1. 2007 nahradil první zákoník práce	14
3.1	Vztah zákoníku práce k občanskému zákoníku	14
3.2	Princip „co není zakázáno, je dovoleno“	14
3.3	Nové nastavení vzájemných vztahů zákoníku práce a smluvních ujednání se zaměstnanci	15
3.4	Integrace některých speciálních právních norem	15
3.5	BOZP	16
3.6	Rovné zacházení a zákaz diskriminace	16
4.	Vývoj zákoníku práce po roce 2007	17
4.1	Delegační princip vztahu občanského zákoníku vůči zákoníku práce a subsidiární působnost občanského zákoníku vůči zákoníku práce	17
4.2	Neplatnost právního jednání (dříve právních úkonů)	18
5.	Koncepční změny obsažené v novele zákoníku práce účinné od 1. 1. 2012	18
5.1	Hlavní důvody a cíle novely	18
5.2	Přehled koncepčních změn v zákoníku práce provedených novelou účinnou od 1. 1. 2012	19

III.	Komentář k některým ustanovením zákoníku práce z pohledu školské praxe	20
	ČÁST PRVNÍ: VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ (§ 1 AŽ § 29)	21
1.	Základní zásady pracovněprávních vztahů (§ 1a)	21
2.	Pojem závislá práce (§ 2)	22
3.	Vztah zákoníku práce a občanského zákoníku (§ 4)	24
4.	Aplikace zásady smluvní volnosti podle pravidla „co není zakázáno, je dovoleno“ a její meze (§ 4a)	24
5.	Smluvní strany pracovněprávních vztahů	27
6.	Některá ustanovení o právním jednání (§ 18, § 19, § 20)	29
7.	Kolektivní smlouva (§ 22 - § 29)	30
	ČÁST DRUHÁ: PRACOVNÍ POMĚR (§ 30 - § 73A)	34
1.	Postup před vznikem pracovního poměru (§ 30 - § 32)	34
1.1	Výběr mezi uchazeči (§ 30)	34
1.2	Informace o zaměstnanci (§ 30)	35
1.3	Seznámení s právy a povinnostmi (§ 31)	36
1.4	Vstupní lékařská prohlídka (§ 32)	36
2.	Vznik pracovního poměru (§ 33 - § 39)	38
2.1	Jmenování (§ 33)	38
2.2	Pracovní smlouva (§ 34 - § 34b)	40
2.3	Zkušební doba (§ 35)	43
2.4	Informování o obsahu pracovního poměru (§ 37)	44
2.5	Pracovní poměr na dobu určitou (§ 39)	45
2.6	Povinnosti vyplývající z pracovního poměru (§ 38)	51
3.	Změny pracovního poměru (§ 40 - § 47)	52
3.1	Převedení na jinou práci (§ 41)	53
3.2	Pracovní cesta (§ 42)	54
3.3	Společná ustanovení o změnách pracovního poměru (§ 44 - § 47)	55

3.4	Dočasné přidělení (§ 43a)	56
4.	Skončení pracovního poměru (§ 48 - § 73a)	57
4.1	Dohoda (§ 49)	58
4.2	Výpověď (§ 50 - § 54)	59
4.2.1	Výpověď daná zaměstnavatelem (§ 52)	60
4.2.2	Ochrana zaměstnance před výpovědí (§ 53 - § 54, § 57)	68
4.3	Okamžité zrušení pracovního poměru (§ 55 - § 56)	70
4.3.1	Okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnavatelem (§ 55)	70
4.3.2	Okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnancem (§ 56)	71
4.4	Účast odborové organizace při výpovědi a okamžitém zrušení pracovního poměru (§ 61)	72
4.5	Hromadné propouštění (§ 62 - § 64)	73
4.6	Další případy skončení pracovního poměru (§ 65 - § 66)	73
4.6.1	Skončení pracovního poměru na dobu určitou (§ 65)	74
4.6.2	Zrušení pracovního poměru ve zkušební době (§ 66)	74
4.7	Odstupné (§ 67 - § 68)	75
4.8	Nároky z neplatného rozvázání pracovního poměru (§ 69 - § 72)	76
4.9	Odvolání z pracovního místa vedoucího zaměstnance nebo vzdání se tohoto místa (§ 73 a 73a)	77
5.	Neexistence vedlejších pracovních poměrů	80

ČÁST TŘETÍ: DOHODY O PRACÍCH KONANÝCH MIMO PRACOVNÍ POMĚR (§ 74 - § 77)

1.	Dohoda o provedení práce (§ 75)	82
2.	Dohoda o pracovní činnosti (§ 76)	85
3.	Společná ustanovení o dohodách (§ 77)	85

ČÁST ČTVRTÁ: PRACOVNÍ DOBA A DOBA ODPOČINKU (§ 78 - § 100)

1.	Základní pojmy z oblasti pracovní doby	87
1.1	Pracovní doba a přítomnost zaměstnance na pracovišti (§ 78)	87

1.2	Směna a pracovní pohotovost (§ 78)	88
1.2.1	Pracovní směna (§ 78)	88
1.2.2	Pracovní pohotovost (§ 78 a § 95)	89
1.3	Pojem „týden“ (§ 350a)	93
1.4	Délka stanovené týdenní pracovní doby a kratší pracovní doba (§ 79 - § 80)	93
2.	Rozvržení pracovní doby (§ 78, § 81 - § 87)	96
3.	Evidence pracovní doby (§ 96)	103
4.	Přítomnost pedagogických pracovníků v pracovní době na pracovišti (§ 81)	104
5.	Přestávky v práci a doba odpočinku (§ 88 - § 92)	108
6.	Práce přesčas (§ 93)	109

ČÁST PÁTÁ: BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI (§ 101 - § 108)

111

ČÁST ŠESTÁ: ODMĚŇOVÁNÍ ZA PRÁCI, ODMĚNA ZA PRACOVNÍ POHOTOVOST A SRÁŽKY Z PŘÍJMŮ ZE ZÁKLADNÍHO PRACOVNĚPRÁVNÍHO VZTAHU (§ 109 - § 150)

112

1.	Obecná ustanovení o mzdě, platu a odměně z dohod (§ 109 - § 112)	113
1.1	Plat a mzda (§ 109)	113
1.2	Právo na plat (mzdu, odměnu) za práci (§ 109)	114
1.3	Zásada: za stejnou práci stejná odměna (§ 110)	115
2.	Minimální mzda a zaručená mzda (§ 111 - § 112)	116
3.	Mzda (§ 113 - § 121)	122
3.1	Sjednání, stanovení nebo určení mzdy (§ 113)	122
3.2	Práce přesčas a práce ve svátek (§ 114 a § 115)	123
3.3	Noční práce, práce v sobotu a v neděli a práce ve ztíženém pracovním prostředí (§ 116 - § 118)	124
3.4	Mzda při uplatnění konta pracovní doby (§ 120 a § 121)	124
4.	Plat (§ 122 až 137)	125

4.1	Určení platu (§ 122)	125
4.2	Platové tarify (§ 123)	126
4.3	Příplatek za vedení (§ 124)	127
4.4	Příplatek za noční práci a za práci v sobotu a v neděli (§ 125 - § 126)	130
4.5	Plat nebo náhradní volno za práci přesčas (§ 127)	131
4.6	Příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí (§ 128)	132
4.7	Zvláštní příplatek (§ 129)	133
4.8	Příplatek za rozdělenou směnu (§ 130)	133
4.9	Osobní příplatek (§ 131)	135
4.10	Příplatek za přímou pedagogickou činnost nad stanovený rozsah (§ 132)	136
4.11	Specializační příplatek pedagogického pracovníka (§ 133)	137
4.12	Odměna (§ 134)	137
4.13	Cílová odměna (§ 134a)	138
4.14	Plat nebo náhradní volno za práci ve svátek (§ 135)	139
4.15	Platový výměr (§ 136)	139
4.16	Informační systém o platech (§ 137)	140
4.17	Odměna z dohod (§ 138)	140
5.	Mzda nebo plat při výkonu jiné práce (§ 139)	141
6.	Odměna za pracovní pohotovost (§ 140)	141
7.	Společná ustanovení o odměňování (§ 141 - § 144)	142
8.	Srážky z příjmu z pracovněprávního vztahu (§ 145 - § 150)	144

ČÁST SEDMÁ: NÁHRADA VÝDAJŮ V SOUVISLOSTI S VÝKONEM PRÁCE (§ 151 - § 190)

1.	Cestovní náhrady (§ 152 - § 189)	145
2.	Cestovní náhrady ve veřejných službách a správě (včetně školství) (§ 173 - § 189)	147
2.1	Jízdní výdaje (§ 157 - § 161 a § 175)	147

2.2	Stravné (§ 163 a § 176)	148
2.3	Náhrada nutných vedlejších výdajů (§ 164)	150
3.	Náhrada při přijetí a přeložení (§ 165 a § 177 - § 178)	150
4.	Záloha na cestovní náhrady a vyúčtování cestovních náhrad (§ 183 a § 185 - § 186)	151
5.	Náhrada za opotřebení vlastního zařízení potřebného pro výkon práce (§ 190)	152
ČÁST OSMÁ: PŘEKÁŽKY V PRÁCI (§ 191 - § 210)		153
1.	Překážky v práci na straně zaměstnance (§ 191 - § 206)	153
1.1	Důležité osobní překážky (§ 191 - § 199)	153
1.1.1	Náhrada mzdy nebo platu při dočasné pracovní neschopnosti (§ 192 - § 194)	154
1.1.2	Mateřská dovolená (§ 195)	157
1.1.3	Rodičovská dovolená a mateřská a rodičovská dovolená při převzetí dítěte (§ 196 a § 197)	157
1.1.4	Jiné důležité osobní překážky v práci (§ 199)	157
1.2	Překážky v práci z důvodu obecného zájmu (§ 200 - § 204)	158
1.2.1	Výkon veřejné funkce (§ 201)	158
1.2.2	Výkon občanské povinnosti (§ 202)	158
1.2.3	Jiné úkony v obecném zájmu (§ 203)	159
1.2.4	Pracovní volno související s brannou povinností (§ 204)	160
1.3	Překážky v práci z důvodu školení, jiné formy přípravy nebo studia (§ 205)	160
1.4	Společná ustanovení o překážkách v práci na straně zaměstnance (§ 206)	161
2.	Překážky v práci na straně zaměstnavatele (§ 207 - § 209)	162
ČÁST DEVÁTÁ: DOVOLENÁ (§ 211 - § 223)		163
1.	Délka dovolené, podmínky vzniku nároku na dovolenou (§ 212 - § 216)	163
2.	Čerpání dovolené (§ 217 - § 221)	166

3.	Náhrada platu za dobu čerpání dovolené a za nevyčerpanou dovolenou (§ 222)	168
4.	Krácení dovolené (§ 223)	168
ČÁST DESÁTÁ: PÉČE O ZAMĚSTNANCE (§ 224 - § 247)		169
1.	Pracovní podmínky zaměstnanců (§ 224 - § 226)	169
2.	Odborný rozvoj zaměstnanců (§ 227 - § 235)	170
2.1	Zaškolení a zaučení (§ 228)	170
2.2	Prohlubování kvalifikace (§ 230)	171
2.3	Zvýšení kvalifikace (§ 231 - § 233)	172
2.4	Kvalifikační dohoda (§ 234 - § 235)	173
3.	Stravování zaměstnanců (§ 236)	174
4.	Pracovní podmínky mladistvých zaměstnanců (§ 243 - § 247)	176
ČÁST JEDENÁCTÁ: NÁHRADA ŠKODY (§ 248 - § 275)		177
1.	Odpovědnost zaměstnance za škodu (§ 250 - § 264)	177
1.1	Obecná odpovědnost zaměstnance za škodu (§ 250)	177
1.2	Dohody o hmotné odpovědnosti (§ 252 - § 254)	178
1.3	Odpovědnost za ztrátu svěřených věcí (§ 255 - § 256)	178
1.4	Rozsah náhrady škody (§ 257 - § 264)	179
2.	Odpovědnost zaměstnavatele za škodu (§ 265 - § 271)	180
ČÁST DVANÁCTÁ: INFORMOVÁNÍ A PROJEDNÁNÍ, PŮSOBNOST ODBOROVÉ ORGANIZACE, RADA ZAMĚSTNANCŮ A ZÁSTUPCE PRO OBLAST BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI		181
1.	Zástupci zaměstnanců (§ 276 a § 281 - § 285)	181
2.	Právo na informaci a projednání (§ 278 - § 280)	183
2.1	Informování (§ 279)	185
2.2	Projednání (§ 280)	186
3.	Působnost odborové organizace (§ 286 - § 287)	187

3.1	Obecné podmínky působení odborových organizací u zaměstnavatele (§ 286)	187
3.2	Informování a projednání vůči odborové organizaci (§ 287)	188
ČÁST TŘINÁCTÁ: SPOLEČNÁ USTANOVENÍ (§ 300 - § 363)		189
1.	Povinnosti zaměstnanců a výkon jiné výdělečné činnosti (§ 301 - § 304)	190
2.	Vnitřní předpis (§ 305 a § 307)	191
3.	Pracovní řád (§ 306)	192
4.	Osobní spis zaměstnance, potvrzení o zaměstnání a pracovní posudek (§ 312 - § 315)	193
5.	Ochrana majetkových zájmů zaměstnavatele a ochrana osobních práv zaměstnance (§ 316)	194
ČÁST ČTRNÁCTÁ: PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ (§ 364 - § 396)		195
1.	Odpovědnost za škody u žáků a studentů škol (§ 391)	195
IV.	Přehled zákoníku práce	197
V.	Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce	204